

פרשת וארא

בס"ד בר"ה

חוט של חסד

גיליון לכל בית יהודי | בנשיאות הרב שלום ארוש שליט"א

יו"ל ע"י מוסדות "חוט של חסד"

רח' שמואל הנביא 13 | ת.ד. 50226 |
טל: 02-5812210 | פקס: 02-5812252
לפניות בנושא העלון: al5308000@gmail.com

אשתו ושמה בה והיה לו גן עדן.

אבל אם הוא מסתכל בחוץ וחומד נשים אחרות - הוא מתחיל להרגיש גיהנום כאילו ה' מונע ממנו את כל הנשים ומשאיר אותו "רק" עם אשתו. הוא מתחיל להרגיש שהגן עדן שלו זה גיהנום, והו לא מבין שכל מה שיש בחוץ זו לא מציאות אלא אלה רק **טרדות** שמגרשות אותו מן העדן שלו.

כשאדם מסתכל החוצה הוא "נוטה מזיווגו" כהגדרתו של רבי נחמן, כלומר הוא בוגד בזיווגו, יש בגידה בעיניים, יש בגידה במחשבה, יש בגידה בלב, ויש בגידה במעשה ר"ל. הצד השווה הוא שברגע שאדם מתחיל לבגוד הוא **נטרד** מן העדן שלו ומתחיל לחיות חיים של בלבולים ודמיונות.

שמירת הקשר הפנימי

ימי השובבים הם ששת השבועות שבהם קוראים בתורה את תחילת ספר שמות. בשבוע שעבר כתבנו שימים אלה מסוגלים לתיקון הברית. רבי נחמן סגלה שכל הבעיות בשלום בית מגיעות מכפגם הברית, מזה שאדם נוטה מזיווגו, ורק על ידי תיקון הברית ניתן לזכות לשלום בית ולחיבור אמתי.

כי אין הבדל בכלל בין רווק לנשוי, לכל אחד ישנו זיווג אמתי אחד שעליו לשמור לו נאמנות מוחלטת. כי הקשר בין איש לאשתו, גם לפני הנישואין, מתחיל מהקשר הפנימי שבין הנשמות, וכל שכן לאחר הנישואין. כאשר הקשר הפנימי הזה מתקלקל - נעשה קלקול חיזוני, כלומר שקשה לו להתחבר עם בת זוגו וזה מתבטא בעיכוב בשידוך או בקשיי שלום בית - אין חיבור, אין שפה משותפת, לא מצליחים לחיות באחדות...

בשבוע שעבר כתבנו על המגיפה הנוראה של העיכוב בשידוך בדרונו. ואותו דבר בדיוק בנושא הבעיות בזוגיות - מכיוון ששתי הבעיות האלה נובעות מאותו שורש, כלומר מכפגם הברית.

אנחנו נמצאים בדור שבו אחוזי הגירושין נוראיים, ונראה עוד יותר לשמוע על החוסר בנאמנות בין בני המשך בעמוד 3

מאמר ראש הישיבה

חיים בגן עדן

איך זה יכול להיות?!

השבוע שמעתי רעיון חזק מאוד, ואני חושב שהרעיון הזה צריך ללוות כל אחד מאתנו. המסר שיוצא ממנו מעצב את כל ההסתכלות על העולם ועל החיים וההפנמה שלו תקבע לך בדיוק איך תחווה את החיים שלך!

הרעיון הוא כזה.

בפרשת בראשית מסופר שאדם הראשון היה בגן עדן. הכול היה נפלא. היה לו כל מה שהיה צריך. נשאר לו רק להתענג. הבורא ברא את האדם כדי לחיות במציאות הקסומה הזאת.

אבל...

אדם הראשון עבר על הציווי של הבורא ואכל מעץ הדעת. הוא לא עמד בניסיון. כתוצאה מכך כתוב שהבורא גירש אותו מן עדן. הוא שלח אותו לעולם קשה ואכזרי, עולם של התמודדות בזוגיות ובפרנסה. במקום להתענג בגן עדן, הוא מתחיל לאכול קוצים ודרדרים.

נשאלת השאלה, איך זה יכול להיות שהבורא מגרש את יציר כפיו מן עדן? הרי הבורא כולו טוב ומיטיב וברא אותנו כדי להתענג, כדי שיהיה לנו בדיוק כל מה שדרוש לנו ונחיה חיים של גן עדן - איך זה יכול להיות שהוא בכבודו ובעצמו מגרש את האדם לעולם של מחסור וחיים קשים?

אנחנו עדיין בגן עדן

בא יהונתן בן עוזיאל ומתרגם את הגזירה על אדם הראשון כך: "נגזר עלהי **ונטרדיה** מן גינתא דעדן" ואת הפסוק "וגרש את האדם" הוא מתרגם באותו הקו: "ונטרד ית אדם". זה לא היה **גירוש** ממש אלא **הטרדה**. כלומר, האדם אכן נשאר בגן עדן, אבל ההטרדות הדמיוניות והבלבולים - יוצרים אצלו

תפיסת מציאות שהוא **חושב ומרגיש** שהוא בעולם קשה ואכזרי, בעולם של עמל וקללה, יזע ומרירות.

יוצא שאנחנו עדיין בגן עדן, אבל אנחנו לא מרגישים את הגן עדן בגלל כל הטרדות שתופסות לנו את המוח ואת הלב. אבל **יש לנו בחירה מלאה** להיפטר מכל הטרדות ולחזור ולחיות בגן עדן. וכמובן יש לנו גם אפשרות להמשיך ולחיות בעולם הבלבול והדמיון ולאבד את הרגשת הגן עדן, להיות בגן עדן ולהרגיש גיהנום. גן העדן והגיהנום - זה הכול בראש שלך.

ומדוע זה דווקא העונש? כי כשהאדם היה בגן עדן - במקום לשמוח בחלקו ולהודות לה' ולהתענג הוא החליט לראות את כל המציאות בצורה דימוינית כאילו שהאיסור לאכול מעץ הדעת פירושו שאי אפשר לאכול מכל העצים, וכאילו שה' הוציא את רעתם וכו' כמבואר בפסוקים ובמפרשים. והעונש הוא בדיוק מידה כנגד מידה - אתה בחרת לחיות בדימויות שיצרת לעצמך ולהתעלם מהמציאות הטובה, אתה תקבל שִׁכְבָּה עבה של טרדות ודמיונות והבחירה שלך תהיה לנתק את עצמך מהטרדות ולהתבונן במציאות האמיתית שבעצם הכול טוב ומושלם וכך לחזור לגן עדן.

הזיווג שלך זה גן העדן שלך

כל הצער והסבל בעולם הזה נובעים רק מהטרדות. מזה שאנחנו לא מרגישים את הגן עדן וחושבים בטעות שחסר לנו ושנחנו בגיהנום. זה יסוד להרבה מאוד דברים בחיים, וזה היסוד לתיקון הברית ולשלום בית. נכתוב את הדברים לגבר אבל הם נכונים כמובן גם לאישה.

לכל אחד יש זיווג. העבודה שלו היא להבין שהזיווג שלו זה הגן עדן שלו. זה חלקו. והוא צריך לשמור בחלקו. חוץ מבת הזוג שלך, אין לך אף אחד בעולם. אם אדם היה מרגיש כך הוא באמת היה אורב את

הכנסים של הרב שלום ארוש שליט"א לשבוע הקרוב

חולון

יום ה',
ד' שבט (28/01/20)
בית כנסת ע"ש חללי צה"ל
המעפילים פינת המצודה
בשעה 21:30

ירושלים

יום ד',
ג' שבט (29/01/20)
ישיבת "חוט של חסד"
שמואל הנביא 13
בשעה 20:30

רמת גן

יום ב',
א' שבט (27/01/20)
פרטים נוספים
במשרד:
02-5308000

גיליון 657

כ"ח טבת תש"פ

כניסה	יציאה	ר"ת
16:30	17:44	ירושלים
16:45	17:45	תל אביב
16:37	17:43	חיפה
16:48	17:47	באר שבע

בדיחות הדעת

שנורר מנאה שערים הגיע לברוקלין, נכנס למנחה בשמיכל. תוך כדי שמונה עשרה הוא נאנח לכיוונו של העשיר של הקהל "אוי, ותן שכר טוב...". אחרי כמה שניות הוא שומע את העשיר "ולירושלים עירך ברחמים תשוב...".

בעיה של ילד או ילדה בגיל 8/9, בעיה שמצריכה פתרון ארוך טווח. בעיה שכבר הושרשה אצל הילד וכדי לטפל בה נדרש טיפול ארוך מפגשים סדירים, עלויות כספיות וכדו' בסיפור המקרה, תמיד נגיע לשנים הראשונות של הילד, הבעיות התחילו בקטן. הייתה התעלמות/ חוסר הבנה או אפילו הזנחה. אבל זה התחיל שם. ושם, אז באותה התקופה, זה לא טופל. תפנינו טוב את המשפט הבא: "עדיף סנטימטר של מניעה, מקילומטר של טיפול". כי אחרי שנשרשים התנהגויות, הרגלים, הנהגות ומידות לא טובות אצל הילד קשה, ארוך ויקר מאוד לשנות אותם.

עבודה קלה

במיוחד אתם הזוגות הצעירים, יכולים ביתר קלות ליישם את מה שלמדנו על "חיים במסגרת" והקניית חוקים וגבולות. לכם שאין את הניסיון הגדול של בעיות משמעת שיש להורים וותיקים עם ילדים מתבגרים, קצת קשה להבין עד כמה חשוב שיהיו בבית גבולות וחוקים ברורים.

אבל אם תפתחו את העיניים ותסתכלו היטב על הסובב אתכם, כאשר תנסו לחוות את ההתמודדות של בעיות משמעת, עצלות, הפקרות וחוצפה שקיימים בבתי עם ילדים בוגרים, תבינו שעדיף לעבוד קשה היום, כאשר הילדים עוד קטנים ויכולים לקבל עול הרגל ומרות, מאשר להתמודד איתם לכשיגדלו. אל תבזבזו את הזמן היקר הזה של שנות חייו הראשונות של הילד, זמן שבו אפשר להנכו ביתר קלות למסגרת וחוקים. זכרו! שווה לעבוד מספר חודשים בנחת ורגיעה, אפילו מתוך משחק והנאה וליצור בית מחונן לעתיד. בהצלחה!

שנה בתמימות בעבודה קצת קשה, ולאחר חצי שנה, העבודה תניב לכם רווחים לשלושים שנה. הייתם הרי מסכימים ברצון ואפילו מוכפשים אותי כדי שאסגור אתכם חוזה. אני רוצה לספר לכם שילדים מחוננים הם העסקה המשתלמת ביותר בעולם ולא רק לשלושים שנה, אלא לנצח. אין דבר טוב יותר ונעים, מנחת שמקבלים מהילדים, אך כדי לזכות לנחת הזו, צריך לעבוד. פעמים ונדמה לנו שהילד הקטן שלנו מתנהג בסדר. במידה מסוימת אני מסכים עם הקביעה הזו. אך בהתייחס לילדים רבים, זה רק בגדר "נדמה", ולמה? כי העולם אומרים "ילד קטן=צרות קטנות, ילד גדול=צרות גדולות". כוונת הביטוי היא כך: פעמים ואנו מבחינים אצל ילד קטן התנהגויות או מידות לא כ"כ טובות, כמו: קנאה, מרדנות, עיקשות, חוסר סדר, עצלות וכדו' אך אנו איננו מייחסים אליהם חשיבות, מאחר ואנו נוטים להסכים שהתנהגויות אלו הם עדיין בגדר הסביר ואנו דוחים את החינוך המסודר בצורת מסגרת וחוקים, לזמן מאוחר יותר או לזמן שבו הבעיות כבר צצות אצל הילד בצורה ברורה יותר או חריפה יותר. צריך להיות ברור לנו, שישנו מיסוד של זמן שהוא בלתי נראה לעין של ההורה.

אצל אף משפחה, לא חל לפתע "קסם" והילד נהיה ילד שונה, הבעיה שאנו רואים אצל הילד עם הקשיים היום, לא נולדה "בין לילה" הבעיה הייתה גם קודם, רק בצורה לא קיצונית, לא צועקת ובמינון נמוך ולא עוצמתי, עם השנים הילד "השתדרג" ולכן הבעיה ניכרת אצל הילד הבוגר בצורה ברורה, משמעותית או עוצמתית.

סנטימטר של מניעה מקילומטר של טיפול

הורים יקרים, תובנות אלו מחייבות אותנו לפעול "היום" ולא להמתין למחר, פן יהיה ח"ו מאוחר.

יש לכם ספק, תכנו לאיש מקצוע. מה אכפת לכם הכי הרבה תשקיעו שיחת טלפון או מפגש אחד בתשלום. תאמינו לי השקט הנפשי שלכם שווה כל מחיה. לעיתים קרובות אני מקבל שיחת טלפון על

חיים במסגרת- פרק יד'

בשבוע שעבר דיברנו על כך: שכאשר אנחנו מחנכים את "הבית" למסגרת, חוקים וגבולות, אנחנו עושים את הדבר הנכון, הטוב והמועיל ביותר לכולנו. "לחיות במסגרת", יועיל לא רק לביטחון, לשלווה ולחינוך של הילד (כמובן לאחר תקופת ההסתגלות), אלא גם יאפשר לנו ההורים, חיים קלים, מאושרים, רגועים ושקטים. השבוע ברצוני להציע בעיקר לזוגות הצעירים מבין הקוראים את "עסקת החיים".

הבכור עדיין בגדר הסביר

הורים צעירים! כאשר שוחחתי לאחרונה עם מספר הורים צעירים על הווי החיים השקט אצלם בבית, כמעט והגענו למסקנה שהמאמרים על חוקים וגבולות, לא כ"כ מדברים אליכם, ואולי די בצדק:

הבכור שלכם בן הארבע, לא כ"כ פורץ גבולות, משתגע או משתולל בכדי שתתאמצו בשבילו ותקבעו לו חוקים, תכתבו אותם על שלט ותעשו לו הצעות, הזרות, טבלאות מעקב והצטיינות.

אמנם מידי פעם הוא קצת מתעקש, נהיה נודניק, או מסרב לסדר את חדרו עמוס הצעצועים, אך אלו אינן תופעות מיוחדות או חריגות, המצריכות הערכה מיוחדת ועבודה מסודרת עם הילד בצורת "חוקים וגבולות". וכאשר אנו ההורים רואים את הבכור שהוא עדיין "בגדר הסביר" ומתנהג די בסדר, אז כנראה שגם הזאטוטים הבאים אחריו יהיו כאלו.

זו הסיבה ל"קושי ההבנתי", של הזוגות הצעירים: על מה כ"כ הרעש וההתאמצות שלי לשכנע אתכם כבר ארבעה עשר פרקים, לחנך ולהרגיל את "הבית" למסגרת, חוקים וגבולות. אך כנראה, שקיימת טעות מסוימת בראיית או תפיסת המציאות, כפי שרואים אותה "מתוך השטח" זוגות צעירים.

עסקת החיים- הצעה לזוגות צעירים

תקשיבו טוב! אם הייתי מציע לכם לעבוד חצי

זורע צדקות מצמיח ישועות

בלי פשרות
ט"ו בשבט תש"פ

חתונה / בר מצווה / ברית ולכל שמחה המזכרת שלא תשכח!

אבני חושן - חוברות בנושא בין אדם לחברו מבית היוצר של הרב שלום ארוש שליט"א

עוד אחד מתוך סדרת התכשיטים שלנו. החוברות הקטנות שיעשו לך ישועות גדולות | אפשרות גם לעילוי נשמת

לסדרה המלאה ולהזמנות: 052-2240696

סיפורי תודה אמרת תודה ונושעתי

נחלץ על ידי חצץ

מעשה שהיה, באחד שהפגל שחוק לו והצליח בעסקים. אותו אדם היה רחוק מאד מיהדות, אבל זו לא הייתה הצרה העקרית. הצרה העקרית הייתה, שהוא היה מאד לא נעים ביחסים שבין אדם לחברו. הוא עמד להשקיע כסף במוגדלי עזראלי בת"א, ולקנות את כל קומה שבע עשרה. אבל נזכר אחד פתאום אותו להשקיע הרבה כסף בקרקעות ברוסניה, ואחרי כן התברר שזו הייתה מרמה, כי היו אלו אדמות חקלאיות, שאי אפשר לעשות אמן דבר. ההפסד שלו היה עצום, והוא הגיע לידי כך שנספל מפל נכסיו ונעשה בעל חוב גדול, עד שהגיע לו צו מאסר לביתו בגין אי תשלום מס. הוא נסה ללוות מחברים ולא הצליח, עד שפוישהו יעץ לו לקחת הלוואה בשוק האכזר והפנה אותו למשרד להלוואות שהיה מסקם - לא פחות ולא יותר -

בבנין עזראלי... בקומה שבע עשרה, שאותה הוא היה אמור לקנות, והפסיד אותה... הגיע קידעונו לבנין עזראלי, ונכנס למשרד ההלוואות האכזר, החתימו אותו על כוה שהחתימו, נתנו לו כסף קצתון והוא הלך לו. לפני שייצא מן הבנין, הוא החליט לטיל קצת בבנין, ולעלות לקומות העליונות ולראות מה יש שם. עלה עוד קומה ועוד קומה. ראה שהכל מושקר והכל יפה, והוא אוכל את הלב איזו טעות עשה. כך הסתובב עד שהגיע לגג. יצא לגג... נסגרה

הוא היה אמור לקנות, והפסיד אותה... הגיע קידעונו לבנין עזראלי, ונכנס למשרד ההלוואות האכזר, החתימו אותו על כוה שהחתימו, נתנו לו כסף קצתון והוא הלך לו. לפני שייצא מן הבנין, הוא החליט לטיל קצת בבנין, ולעלות לקומות העליונות ולראות מה יש שם. עלה עוד קומה ועוד קומה. ראה שהכל מושקר והכל יפה, והוא אוכל את הלב איזו טעות עשה. כך הסתובב עד שהגיע לגג. יצא לגג... נסגרה

יש לך סיפור תודה?
המערכת תשמח לפרסם אותו
al5308000@gmail.com

ילדון הידודון

בין הכותרים יוגרלו מתנות

מיהו אבי אבותם של כל מלכי יהודה, ושל כל הכהנים הגדולים מלבד אחד?

תשובה מרשת וחי: "יואמר ליוסף הנה אביך חולה" (מ"א, א) "ויהונו הרופאים את ישראל" (נ"ב). תפקיד הרופאים אז היה לחנוט את המתים, והיום תפקידם לרפא את החיים.

הזוכה: מ. שמאי, ירושלים

פתרונות לשלוח למייל | פקס:

al5308000@gmail.com | 02-5812252

חיזוקית-

שבת | גלות האמונה

אדם ששמח בגלות,
המשיח שלו כבר הגיע,
הוא כבר נגאל.

(א.ב. של החיים)

לקבלת מסרים מחזקים: 052-6672221

אמרת תודה ונושעתי
Breslev.co.il
052-2240696

לאורם נלך היולא דצדיקיא

הרב יצחק כדורי זצוק"ל

המקובל
ר' יצחק כדורי זצוק"ל
כ"ט טבת

זו, ולאחר שראוהו כי היו מתאים קיבלוהו על אף היותו צעיר וישב רבינו בצל החכמה ויורה מים חיים מתורת רבותיו הקדושים ראשי חבורת המקובלים, מרבו רבי סלמאן אליהו, קיבל את תורת הכוונות, ומרבו רבי אפרים הכהן קיבל את תורת הנסתר.

בד בבד עם לימודיו בחבורת המקובלים עסק בכריכת ספרים, כך הגיע לכתבי יד עתיקים שצילמו בזיכרון, וכל זה בא לו מחמת כבוד התורה וכבוד הספרים, עד שמסופר שכשהיה בגיל מאה נכנס אליו מאן דהוא להביא לרבינו דורון ספר חשוב, וראה רבינו שהספר אינו כרוך כמו שצריך, אמר רבינו כך מכבדים את הספרים? ולמרות גילו המופלג, לקח את כלי מלאכתו, והחל לכרוך את הספר כונו שצריך.

לאחר פטירת ראש המקובלים רבו רבי אפרים הכהן, התמנה רבינו לעמוד בראש חבורה קדושה זו, ומני אז נקרא בשם ראש המקובלים, עמד בראש ישיבת "נחלת יצחק" ללימוד כוונות התפילה לפי הרש"ש.

פעם אחד נשאל מאחד מתלמידיו לסוד כוח ראייתו, השיב קצרות, כדרכו: שמירת עיניים מראות ברע. לשלוט על העין, לראות את שמצווה לראות אותיות התורה הקדושות, בפניהם של צדיקים וכדומה, ולא להסתכל היכן שאסור.

רבינו היה פועל ישועות בקרב הארץ וכולם ידעו על כח ברכתו, ובוודאי מה כאן עומד ומתפלל אף שם עומד ומתפלל עבור כל ישראל. זיע"א.

ונחלש וחלה, והרופאים ציוו עליו לאכול והסכים בקושי.

בהיותו בן שבע עשרה כבר זכה לסיים את כל הש"ס בעיון עם כל חלקי הפרד"ס שבו, ובעת הסיום דרש בפני גדולי התורה בבגד ובסיום דבריו ביקשוהו לא להרבות בדרשות בעתיד מפאת חשש של עין הרע, ואכן המשיך בשתיקתו עד יומו האחרון.

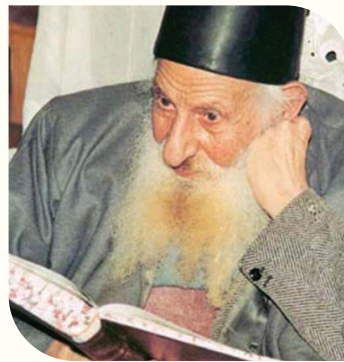
בשנת ה'תרפ"ג עלה לארץ ישראל והתגורר יחד עם זוגתו ברובע היהודי בעיר העתיקה של ירושלים. לאחר נפילת הרובע במלחמת השחרור, עבר לגור בשכונת הבוכרים, וכן למד בישיבת "פורת יוסף" בה למדו ש"ס, פוסקים וקבלה לשיטתו של הארי"ז ז"ל בהתאם ל"עץ חיים" ו"שער הכוונות".

חבורה קדושה הייתה בירושלים אשר מנתה צדיקים ומקובלים, מהם תלמידי הבן איש חי, הלא הם רבי אפרים הכהן ז"ל רבי סלמאן אליהו ז"ל, חכם רבי עזרא עדס ועוד.

איוותה נפשו של רבינו להתחבר לחבורה קדושה

המקובל ר' יצחק כדורי, נולד ביום שבת, בחג הסוכות ט"ז תשרי ה'תרנ"ח יומא דאושפיזא דיצחק אבינו, שעל שמו הוא נקרא. בעירק, לאביו רבי כדורי דיבה (זאב) ולאמו כורת טופחה ז"ל, מהמשפחות הנכבדות בבבל.

את שנות ילדותו עשה בבית הוריו בית זליכה, אשר היה כתיבת נוח ממימי המבול של ההשכלה שהגיעה עד לעירק, ימים ולילות היה יושב על תלמודו, ולא אז כן הספר. את תורתו וחכמתו רשע שם, מאת חכמי התורה שלמדו שם, ובפרט מרבי יעקב חיים בנו של מן הבן איש חי, שכעדות רבינו היה בעל רוח הקודש, וכן זכה לחזות בפניו הטהורות של מן הבן איש חי שגם הניח לו

תפילין ביום הבר מצווה, גדולי דורו עמדו נפעמים מכוח לימודו שהיה כותף עוני, ובמעשי הטובים שהיו בבחי' יראתו קודמת לחכמתו, וכעדות רבותיו עליו, וכמו שכתב עליו רבי עמרם אברביע זצ"ל: "רבינו חכם יצחק דיבה (זה שמו בעירק) עניו חסיד מקובל ואיש שכל, הוא מתראה כשועל ולבו כלב הארי, ולא היה קונה נעלים, רק חתיכת עור ועושה את הנעלים בעצמו, הוא לא אוכל בשר

הסדרה לשלום הבית
מאת הרב שלום ארוש

052-2240696 ☎

שלום הבית שלי

הרב שלום ארוש שליט"א

חזקות של שמחה, לא יכולים לעמוד בניסיונות של העולם הזה.

גם כדאי שיעשו האשה והאיש 'חברותא', ללמוד ביחד מספרים של אמונה, כמו "לקוטי עצות" ו"ספר המדות", בפרט על מידת השמחה. וכן ילמדו בספרים "בגן האמונה" או "בגן החכמה", ויגידו ליקוטי תפילות על שמחה, וישמענו את הדיסקים על השמחה, שכבר הצילו להרבה אנשים את החיים, כמו שסיפר לי יהודי אחד, שהוא היה עצוב שנים על גבי שנים, וכבר חשב שתמיד הוא יהיה בעצבות, עד ששמע את הדיסק "גאולה פרטית", וחזר והקשיב לו 84 פעמים - ויצא לגמרי מהדיכאון שלו! וכן העידו בפני רבים, שהם רצו כבר לאבד את עצמם לדעת, ואחד מהספרים - "בגן האמונה" או "בגן החכמה", "בגן השלום" - הציל אותם מכך. ועכשיו יש את האור המיוחד של התורה בספרים "שערי בתודה", "אמרת תודה ונושעת", "נפלאות התודה", וכן במרגליות של התורה ובדיסקים הנפלאים: "תפסיק להתבכיין", "כל השערים פתוחים", ו"תחדש אותי לגמרי" ועוד, שגואלים את האדם ממידת הבכיינות, שרבים מעידים שהתחילו להיות חיים ונפלאים של שמחה והודאה, אחרי ששמעו אותם.

רק כשהבעל מרומם בדעתו, אז מותר לאשה להציע לו דבר זה ולתת לו עצה. אבל אם היא תדבר אותו ותגיד לו לעבוד על השמחה, בזמן שהוא בחושה זה יפגע בו. כי זה כמו שמוכיחים אדם בזמן קלקלתו. ועל זה אמרו חז"ל: "ואל תשתדל לראותו בקלקלתו".

רגישות ועדינות

האמונה והשמחה, ושיעורו לו להתגבר על הדאגות והמרה השחורה וכו'.

אם הבעל בעצמו מספר לה שהוא בעצבות או מתלונן על כך, היא יכולה לתת לו עידוד פשוט, ולהראות לו שהמצב לא כל כך גרוע, ושזה בטח יעבור, כגון שתאמר לו: "אז מה? כל אחד יכול לעבור את זה. ה' ישמח אותך וכדומה.

זה הכלל: בזמן שהבעל בחושה מתעלמים מזה. רק מיטיבים עמו, ונותנים לו אהבה פשוטה. כי האהבה הפשוטה שנותנים, יכולה להרים אדם משאול תחתיות, מאחר והאהבה זה אור ה', וכל אשה שמסוגלת לתת לבעלה אהבה ולהתפלל עליו, יש לה זכות גדולה, במה שהיא מרימה את בעלה מהחושך שלו, והיא מקיימת מצות עשה מהתורה: "עזוב תעזוב עמו", שפירושה לעזור לשני, לתמוך בו כשקשה לו, לשאת בעול עמו וכו'.

והטיפול היותר מעמיק הוא, שבזמנים שהבעל במצב רוח טוב יותר, והם בקירוב לבבות וחברות, אז תסביר לו, שכדאי לו לעבוד איזו תקופה בחיים על השמחה ושכל אדם צריך לעבוד על השמחה, אחרת יהיה לו קשה להיות בשמחה תמיד, ושידע שזה לא דבר שבא בקלות, ושאם לא בונים חומות

בשבוע שעבר דיברנו על תופעה של בעל עצוב. וכתבנו שהאשה צריכה לדעת שזה דבר שלא קשור אליה. ואכן, אחרי שאשה ניתקה את עצמה מהעצבות של בעלה, והיא לא לוקחת את זה באופן אישי, היא צריכה להיזהר שלא להוכיח את בעלה על העצבות שלו. שלא תגיד לו דברים בוטים, כגון: "מה יש לך?", "מה קרה לך?", "צא מזה!" וכדומה

ביטויים דומים שהנשים נוטות לומר לבעל במצב כזה. אדם שנמצא במצב של עצבות, זה דבר פשוט שאין לו כוח לסבול תוכחה, ואין לו כוחות נפשיים לשמוע שום דבר, ובפרט כשזורים לו מלה על הפצעים, אחרי שכבר יש לו מעצמו חלישות הדעת ממצבו הירוד, ועוד מוכיחים אותו על כך.

האשה צריכה לדעת, שכשהבעל בעצבות, זה לא מרצון. הוא לא נהנה מזה! זו התמודדות קשה לבעל, מאחר והוא יודע שהוא צריך להיות בשמחה, וזה מתסכל אותו עוד יותר, כשהוא רואה שהוא לא מצליח להיות בשמחה ולשמה את אשתו. לכן האשה צריכה פשוט להתעלם מזה שבעלה בעצבות. לא להתייחס לזה כלל, כאילו הכל בסדר אצלו, וכל שכן לא להציק לו, רק להמשיך לתת לו את היחס הרגיל: שיחה, אוכל וכד'. ובניה לבין עצמה תתפלל על בעלה ותבקש מהבורא שיאיר בו את

מעמד כבוד התורה
סיום מסכת

בבא בתרא

בישיבת "נעימות התורה"

הילולת הבבא סאלי

מוסדות "חוט של חסד" בראשות הרב שלום ארוש שליט"א

מזמינים אתכם להשתתף בהילולת הבבא סאלי זיע"א

שתתקיים ברוב פאר, בליווי הפייטן אברהם קדוש ולהקתו

מוצש"ק ו' שבט 01/02/20 בשעה: 20:00

בהשתתפות זמרים ואומנים

אולמי נסיה צומת ראם

סעודת מלווה מלכה עשירה ומכובדת

ברכה - הרב שלום ארוש ומוסדות "חוט של חסד" להזמנת כרטיסים: 02-5308000

זוג או על המציאות הכואבת שבני זוג נשארים נשואים, אבל במקרה הטוב אין ביניהם שום קשר ובמקרה הרע הם חיי חיים מרים ומורורים.

יש תיקון!

והשורש של הכול הוא כגם הברית, וכגם הברית הוא למעשה הכגם של הגירוש מן עדין. אם האדם היה חי את המציאות הוא היה רואה שתנאי החיים שלו הם הגן עדן שלו, אשתך היא האישה המושלמת שבבילך ובעלך הוא הבעל המושלם עבורך. אלא שהיצר הרע **מטריד** אותנו בדמיונות כוזבים וזה מה שמגרש אותנו מן הגן עדן שלנו וגורם לנו להפסיד את החיים.

אבל החיזוק הגדול הוא **שיש תקווה. אין ייאוש!** כמו שאנחנו מאמינים שלכל הסבל והצער יש גורם שהוא כגם הברית, כך צריך לדעת שיש תיקון ויש בכוחו לתקן ויש בכוחו לחזור ולחיות בגן עדן למרות כל הטרדות. אנחנו מאמינים שה' ברא אותנו כדי שנחיה בגן עדן והוא רוצה ומשתוקק שנתגבר על הטרדות ועל הדמיונות ועל הסחות הדעת של היצר. הוא רוצה לעזור לנו להתגבר על הכול ולחזור ולהרגיש את הגן עדן שהוא ברא עבורנו והניח אותנו בו.

ה' רוצה לשכון בתוך כל בתי ישראל ולמלא את בתיו בשלום, בברכה, ובטובה. אנחנו צריכים רק להתחזק ולהפסיק לגרש את השכינה. להפסיק לבגוד זה בזו וזו בזה. כל מבט על אישה זרה הוא בגידה, ולכן כל גבר חייב לשמור את העיניים מכל משמר; וגם כל חוסר צניעות בלבוש האישה ובהתנהגות שלה הוא בגידה, וכדי לחיות חיים של גן עדן היא חייבת לשמור על צניעות מוחלטת על פי גדרי ההלכה.

והימים האלה, ימי השובב"ם, מסוגלים מאוד לשנינו המעשים לטובה. אלה ימים שבהם יש סייעתא דשמיא מיוחדת לכל מי שבא להיטרה: עלינו רק להרים עיניים לשמים ולבקש מהבורא: "אבא יקר, בראת אותנו בגן עדן, אלא שהטרדות של היצר הרע מגרשים אותנו מן עדין. תן לנו דעת, עזור לנו להתגבר על הדמיונות. עזור לנו לשמור על עצמנו, להישאר נאמנים לבני ובנות זוגנו, להישאר נאמנים אליך ולתורתך ולמצוותיך. אתה רוצה לעזור לנו ומחכה לתפילתנו, רחם עלינו".

אחים יקרים, נתחזק כולנו בשמירה על הגן עדן שלנו. גם אם אתם נשואים וגם אם אתם עדיין לא נשואים, הסוד של החיים הוא לשמור על עצמכם נאמנים לחלוטין לבני זוגכם. זה אומר לשמור על העיניים, כי אחרי שהעין רואה הלב חומד וקשה מאוד להתגבר. זה אומר לשמור על גדרי הצניעות שהם מה שממור על בתי ישראל בכל הדורות והם מה שיציל אותנו וישמור עלינו גם בדור העני הזה.

אהבה זה דבר יקר מאוד. תשמרו את הלב שלכם ואת האהבה שלכם רק לבני הזוג שלכם כדת משה וישראל וכך תבטיחו לעצמכם חיים של גן עדן. וגם אם עד היום קרה מה שקרה, אף פעם לא מאוחר לתקן ולהתחיל התחלה חדשה. זה הזמן להתחזק ולחזור לחיות חיים"ן גן עדן בעולם הזה.

בברכת שבת שלום ומבורך

הוא החל לחבב את היהודי ולהיוועץ בו לגבי עסקיו, ובהדרגה החל לשלוח אותו למשימות שונות. בעל האחוזה סמך עליו בעיניים עצמות ורחש הערכה רבה לשירות הכנה, האמין והנאמן. מזלו של הכפרי החל להאיר לו פנים ומצבו הכלכלי החל משתפר. הקשר שבין בעל האחוזה לבין הכפרי העמיק עד כדי כך, שמאחר שהיה בעל האחוזה חשוך ילדים ולא היו לו יורשים אחריו, הוא העביר על שם היהודי את הבעלות על כל אחוזות, כולל אותו כפר והעיר הסמוכה והאדמות הסובבות אותה. מאחר שחש כעת שהכל נמצא בידיים טובות, בעל האחוזה לקח חופשה ונסע למרחוק, לאחר שנתן ליהודי הזקה חוקית על אזור האחוזה. הכפרי שעד מררה הפך לעשיר מוכלג לא ידע איך להודות לה' יתברך על הסוד הגדול שעשה עימו.

***

חלפו שנים, הגיע רבי זאב וולף לכפרו של בעל האחוזה החדש כדי לאסוף כסף למטרת פדיון שבויים. רבי זאב וולף כבר אסף כמעט 300 רובל מתוך הסכום שביקש הבעש"ט למטרה זו. כאשר נפגש עם הרב של אותו כפר, שאלו הרב זאב וולף מדוע הוא לבוש בהגיגות שכזו. "אני הולך - יחד עם קבוצה מוכבדי העיר - לברך את בעל האחוזה של העיר הזו, שעומד לבקרנו היום", אמר הרבי. "למה שלא תבוא איתנו? הוא יהודי ובוודאי ישמח לתרום למטרה שלשמה אתה מגייס כספים". רבי זאב הצטרף על כן לרב ולבני לווייתו. בעל האחוזה קידם בחום את פני המשלחת, כשהוא מעניק תשומת לב מיוחדת לרבי זאב. לאחר זמן קצר בעל האחוזה לקח הצידה את רבי זאב ושאלו, "האיך זכר אותי?". רבי זאב לא הצליח להיזכר בדיוק היכן ראה לראשונה את פניו של האישי העשיר. בעל האחוזה הוציא מכיסו 300 רובלים והעניק אותם לרבי זאב המופתע. רק לאחר ששב אל הבעש"ט הבין הרב זאב וולף את הסיפור כולו. "300 הרובלים האחרונים נתרמו על ידי היהודי הכפרי שפעם ביקשנו ממנו 18 רובלים. היום הוא איש עשיר". "עכשיו, הבה ואספר לך מדוע ביקשתי ממנו סכום עתק כשהוא היה עני מרוד", אמר לו הבעש"ט. "ראיתי כי אם הוא יעבור דירה יזרח לו המזל. לא הייתה לי כל ברירה אלא לאלץ אותו להגר מדירתו, ואת המשך אתה כבר יודע" זה שנאמר: "להגיד בבוקר חסדך ואמונתך בלילות"

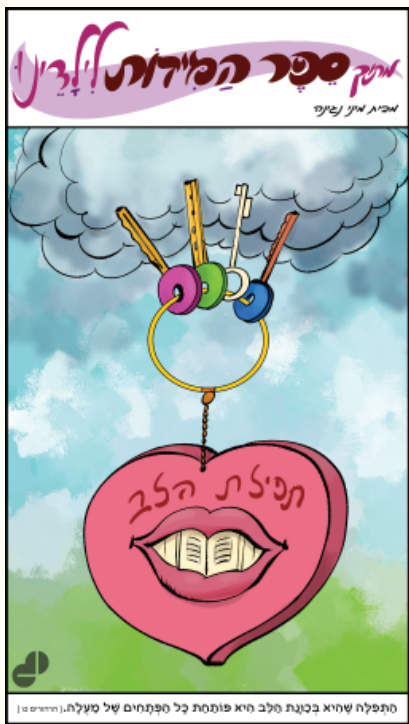
"להגיד בבוקר חסדך ואמונתך בלילות"

רבי זאב וולף קיצס, בן לווייתו הקבוע של הבעש"ט התלווה פעם לבעש"ט הקדוש באחד ממוסעותיו כאשר ביקר יהודי כפרי. הכפרי היה עני ואביון קידם בברכה את פניו של הבעל שם טוב הקדוש בשמחה ובטוב לבב. מיד עם עומדו על מפתן ביתו זיהה הכפרי את האורת. הוא הכניסו אל ביתו והציע לו מאכל ומשתה. "אני זקוק לתרומה של שמונה עשר רובלים למטרה חשובה מאוד", ביקש הבעש"ט מהעני טוב הלב תוך כדי דין ודברים. הכפרי לא היה סכום כה גדול. אולם לאור העובדה כי המבקש היה לא אחר מאשר הבעש"ט בכבודו ובעצמו, ביקש הכפרי את רשות הצדיק כי יאות להמתין לו עד שיאסוף את הכסף. לקח הכפרי כמה מרהיטיו ואת הפרה היחידה שהייתה ברשותו, בסיעתא דשמיא הצליח למוכרם ואת הכסף שקיבל תמורתם נתן את הכסף לבעש"ט. ר' זאב וולף קיצעס שהיה עד לכל המתרחש, התבונן בשקט בנעשה דומם ולא שואל שאלות מיותרות. בעוד מורו ורבו לקח את הכסף נפרדו השניים לשלום מן הכפרי.

***

כעבור מספר ימים הגיע זמנו של הכפרי לשלם את שכר הדירה שלו. הסכום הנדרש לא היה ביזו, ובעל הבית שהיה רע מעללים וחסר לב לא המתין הרבה, מייד השליכו אל הרחוב. ראה הכפרי הרש כי אין לו כל עתיד בכפר קטן זה, החליט לנסות את מזלו במקום אחר. לבסוף הוא

שכר צריך קטן מפריץ בכפר לא רחוק. לאחר שמכר עוד כמה מחפציו, הצליח הכפרי לקנות פרה. הפרה היוותה כעת את מקור הכנסתו. הוא מכר את החלב שלה והתכנס מוכן בדוחק רב. "ואמונתך בלילות" - הררה הכפרי, נסתרות הן דרכי ה', וכל מה שעושה הוא בצדק ואמונה. כך קיבל עליו את הדון בצדק ואמונה. זמן מה לאחר מכן חלתה פרתו של הפריץ ולא ניתן היה לשתות את חלבה. אחד ממושרתיו של הפריץ, שידע על הדיר החדש הכפרי, הלך אליו מהר וקנה חלב עבור אדונו. כאשר טעם הפריץ את החלב הוא אמר, "זהו חלב טוב כל-כך! מעודי לא טעמתי חלב שכזה. אמור לבעליה של פרה זו שאם הוא ייתן לי להיות הלקוח היחיד שלו, אשלם לו במיטב כספי". אירוע זה הפך לטובה את מזלו של הכפרי. כל יום הוא הביא חלב לאחוזה ובכל יום שיבח בעל האחוזה את איכות החלב ואיכות מוצריו.

התפילה שחייא בכנות הלב היא פוממת כל הפתחים של מעלתה. (הדפוסים)

פעילות הדף היומי ע"י מוסדות "חוט של חסד"

שיעור בקו האמונה
שיעור הדף היומי בטוב טעם ובשפה קלה
מאת הרב נחמן ארוש שליט"א
שמעו ותחי נפשכם 02-6444250

שיעור הדף היומי
מיד אחרי תפילת נץ החמה
בישיבת "חוט של חסד" ירושלים
ע"י הרב נתן ארוש שליט"א

ההודמנת שלך לדעת את השי"ם

הבחירה בידיך

מסביר הרמב"ם בפירושו למשנה (פרק שמיני בהקדמה לאבות) שכל אדם נולד עם מזגים וטבעים שונים, יש אחד שמזגו נוטה אל היובש, ולכן קל לו יותר ללמוד ולזכור מאידך יש אדם עב הטבע ורב הלחות שקשה לו יותר ללמוד וללמד. אך עם זה שקל לו לא ישן לימודו ויתפתח הוא הוא יאבד יכולותיו הטבעיות ויפשו. ואם זה שקשה לו ישקיע בלימודו הוא יתפתח ויצליח. והוא מודגש זאת שם בכמה צדדים כדי לבטל לגמרי את הדעה המשובשת שהאדם מוכרח במעשיו, כי כך עלה בגורלו, את הדעה הזאת שהכל "נעול", והכל כתוב מלמעלה, שולל הרמב"ם על הסף, והוא אומר שזוהי דעה המונגדת בתכלית לתורת משה.

ולהוכיח טענתו הוא מביא ארבעה טעמים. הטעם הראשון הוא שאם הכל היה תחת גזירת הגורל, לא היה טעם במצוות התורה, והרי התורה מצווה עלינו לעשות ולא לעשות. וכן לא היה טעם לאדם ללמוד או ללמד, והרי התורה מצווה "ולמדתם אותם", וכן ענין השכר והעונש הנזכר מפורשות בתורה היה הופך להיות לא אמוין למרות היותו יסוד היסודות, וכן לא היה טעם להכין את עצמו לבאות, לכן חייבים לומר שהאדם הוא בעל בחירה מוחלטת על מעשיו, ו"דבר זה עיקר גדול הוא, והוא עמוד התורה והמצווה".

ועכשיו לאור הנחת היסוד המוחלטת הזאת צריכים להבין את מה שחוזר בפרשתנו שוב ושוב, הבורא מכביד את לב פרעה, ומפשט הכתוב עולה שהבורא כביכול שולל ממנו את הבחירה, וכיצד יסתדר הדבר עם הנחת היסוד שלנו, שהבחירה היא מוחלטת?

התרוץ לשאלה זו עונה הרמב"ם בספרו היד החזקה (הלכות תשובה פרק ו ג) הוא, שיש מצב שהעונש שמענישים את האדם הוא שכבר לא נותנים לו דרך חזרה, היינו שדרכי התשובה ננעלים לפניו, ואין תרופה לעונו. זה מה שקרה לפרעה, הוא הכביד לב עצמו בכל המכות הראשונות, הוא ראה את מכת הדם והצפרדע והוא התכחש, הוא לא לקח לעצמו מוסר אף ממכות הכינים הערוב והדבר, הוא המשיך להתעקש לשלוט במציאות, ועונשו היה שהעקשנות והגאווה התקבעה בו. זה לא שהקב"ה שלל ממנו את הבחירה, הוא בעצמו הכריע גורל עצמו לרעה! ועל זה אומרת התורה "כִּי אֲנִי הַכְּבֹדְתִי אֶת לְבֹאֵי". זאת דעת התורה לפי הרמב"ם, האדם הוא בעל בחירה מוחלטת. ומה שהוביל את ההוגים השונים לחשוב שהבורא גוזר ומכריע שכן או כך יהיה מלבד מה שמבואר בפסוקים, היא הנחת היסוד שהבורא יודע הכל ואין דבר נסתר ממנו, ומכיון שהוא יודע חייבים לומר שידעיתו גוזרת את המציאות.

על זה משיב רבינו הק' בליקוטי מוהר"ן (ח"א נג

אָתָּה הַתְּאֵמוֹן לִפְנֵי מוֹהַרְנֵי זַ"ל בְּזֶה, שְׂאִין לוֹ דְּבָרִים לְדַבֵּר לִפְנֵי יִתְבָּרַךְ בְּשֵׁעַת הַתְּבַדְדוּת. גַּעַר בּוֹ מוֹהַרְנֵי יִאָמְרוּ לוֹ: "הֲכִי אֵינְךָ יָכוֹל לִמְרֹ: "רְבֹנוּ שֶׁל עוֹלָם תְּצִיל אוֹתִי וְלִחְזוֹר עַל זֶה אֵלַי פְּעֻמִּים." (אֲבָנֵי הַבְּרָזֵל שִׁיחוֹת וְסִיפּוּרִים מִמוֹהַרנ"ת סֵפֶר א').

פעם-אחת ישן הרב נַחְקוֹן טוֹלְטְשֵׁינְעֶר זְכוֹנוֹ-לְבָרָה בְּהַדְר מוֹהַרְנֵי, וְשָׁמַע אֵיךְ שְׂמוֹהַרְנֵי הַ קְסִדֵר תִּקְנֵן חֲצוֹת וְקוֹתְבֵי־דָא לְאַחֲרֵיהּ יִאָמְרוּ: "אֲתָה יוֹדֵעַ רָצִי עוֹלָם" וְהִי רְבִינוּ הוּא הַסּוּד שֶׁל הָעוֹלָם, וְאוֹתִי קִרְבַּת לְרַבִּי כְּזֶה. וְהִתְחִיל לְבַקֵּשׁ לְהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂיִצִּית אֶת רְבִנוּ זְאֵק"ל וְיִתְקַרֵּב אֵלָיו בְּאֶמְתָּה. (אֲבָנֵי הַבְּרָזֵל, שֶׁם סט"ו).

בד"ה ואלו הן חמישה וכו') שידעת השם היא לא כמו הידיעה שלנו, כי אנחנו כבני אדם יודעים דברים מסוימים, ודברים מסוימים אנחנו לא יודעים, נדע אותם רק אחרי שנלמד ואם בכלל, שהרי לא הכל אנחנו יודעים, אך אצל השם יתברך הוא וידעיתו אחד, כלומר אין שום ידיעה שמתווספת לו בזמן מן הזמנים, ולכן ידיעתו היא ידיעה שונה לגמרי משלנו, ובה מתבטלת לגמרי ההשוואה, והצורך לומר שידעיתו מכרחת את המציאות, כי ידיעתו שונה מידיעתנו, ואין היא מכחישה את הבחירה כלל וכלל, ואף שהכל צפוי מצד ידיעתו, בכל זאת הרשות נתונה.

הרה"ג ר' ירון אשכנזי שליט"א ר"כ חושן משפט בישיבת "חוט של חסד" מנהל רחוני ב"קו ההלכה"

קו ההלכה הספרדי: *3030

שו"ת של חסד ע"י בית הוראה-חוט של חסד

שאלות שנשאלו בקו ההלכה

למשל - מס בריאות קרן השתלמות
ופנסיה, או מה שהוא מקבל נטו בידי
אחרי הניכוי?

הוצאות מיסים בוודאי שאינם מתחשבים כרווח. (באורח צדקה פרק י"ב אות י"ז בשם הגר"ש אלישיב והגר"ש וואזנר זצ"ל). וגם הוצאות של קרן השתלמות ופנסיה מכיון שבזמניו אין באפשרות העובד למנוע הוצאה זו, אינה נחשבת כהכנסה, ואינו צריך להפריש מעשרות, אמנם כאשר ישמש את הכסף של הפנסיה צריך להפריש מזה מעשרות. (שו"ת אבני ישכר חלק ב' סימן ע"ז אות ה').

אשתי ברכה המוציא והתחילה לאכול
ולאחר כמה דקות הצטרפתי ובירתי
ברכת המוציא ואכלנו, האם אני יכול
להוציא את אשתי ידי חובה בברכת
המזון, כלומר האם זה נחשב שאכלנו
יחד או לא?

אם אשתך אכלה איתך יחד עוד שיעור של פת, אתה יכול להוציא להתחילה ידי חובה בברכתך, כי זה נקרא ששניכם "קבעתם עצמכם לאכילה". (על פי שלחן ערוך סימן קצ"ג סעיף ב' לענין זימון). ואם היא גמרה לאכול קודם שהתחלת באכילה, להתחילה עדיף שתברך לבדה, ובדיעבד ובפרט אם יודע שלא תברך תוכל להוציא ידי חובה אף אם לא אכלתם יחד. (משנה ברורה סימן קס"ז סעיף קטן ס"ה).

תבניות חד פעמיות מנירוסטה בהכשר
הבד"ץ המיובאים מחו"ל האם צריך
להטבילם במקווה כלים לפני השימוש?

ראשית כל, יש להדגיש שצריך להקפיד שיהיה הכשר על התבניות הנ"ל, מחשש לכשרות מהחומר של ההברקה שמורחים על התבניות, ובמקרה שאין הכשר על התבניות יש פוסקים שנוקטים שצריך להעיל את התבניות. (כך שמעתי מהגאון הרב שלמה מחסוד שליט"א).

לספרדים לכתחילה ראוי להטבילם בלי ברכה, ובמקום צורך גדול אפשר להקל בזה שאין צריך להטבילם. בחזון עובדיה (שבת ב' עמוד נ"ו) פסק שצריך להטבילם, אמנם עקב ריבוי השאלות ב"קו ההלכה" שאנשים רבים טענו שאם יהיו חייבים להטביל את התבניות הנ"ל, לא ישתמשו כלל בתבניות אלו מתחת הטרחה הרבה בענין זה, שאלנו למון הראש"ל הגאון הרב יצחק יוסף שליט"א והסכים להקל בזה מכמה טעמים. והאשכנזים יכולים להקל בזה לכתחילה שאין צריך להטביל תבניות חד פעמיות. (שו"ת מנחת יצחק ועוד).

ממה צריך להפריש מעשר כספים
ממה שאדם מקבל לפני ההורדות,

אפיתי תפוחי אדמה בתנור בשרי
ובתבנית בשרית שצליתי בה בשר
היום, (התבנית היתה נקיה לפני האפיה
של התפוחי אדמה) וכעת אני מעוניינת
להעביר את התפוחי
אדמה לכלי אחר ולשפוך
עליהם שמנת וגבינות,
האם מותר לעשות כן?

לספרדים מותר לעשות כן לכתחילה (שלחן ערוך יורה דעה סימן צ"ה סעיף א') והליכות עולם (חלק ז' פרשת קורח אות י"א). והאשכנזים נוהגים איסור בזה. (הרמ"א שם) אמנם אף לאשכנזים יש להקל במקרה שאפו בתבנית שאינה בת יוסה (שעבר) 24 שעות מהפעם האחרונה שצלו בה בשר) שבמקרה זה מותר לערב את התפוחי אדמה עם שמנת. (דרכי משה שם אות א'). יש להדגיש שצריך להעביר את התפוחי אדמה לכלי אחר ואסור לשפוך על גבי הכלי הבשרי זה כלל ברור לכל הלכות בשר וחלב שאסור בשום אופן לערב את החלב בכלי בשר ולהיפך. (חידושי אשכנזי בעקבות השאלה שהיתה בפרשת לך לך לגבי הסכסכי, וכמה אנשים הבינו שמותר לערב בכלי הבשרי את החלב, ותודה למעורר על כך).

